

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

नांदेड— ४३१६०६ (महाराष्ट्र)

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY

NANDED-431606, MAHARASHTRA STATE, INDIA.

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड.

Established on 17th September 1994 - Recognized by the UGC U/s 2(f) and 12(B), NAAC Re-accredited with 'A' Grade

ACADEMIC (1-BOARD OF STUDIES) SECTION

Phone: (02462) 229542

Fax : (02462) 229574

Website: www.srtmun.ac.in

E-mail: bos.srtmun@gmail.com

संलग्नित महाविद्यालयांतील मानवविज्ञान विद्याशाखेतील सी.बी.सी.एस. पॅटर्नचा बी.ए.—संगीत—द्वितीय वर्ष अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष २०१७—१८ पासून लागू करण्याबाबत.

परिपत्रक

या परिपत्रकान्वये सर्व संबंधितांना कळविण्यात येते की, प्रस्तुत विद्यापीठाच्या संलग्नित महाविद्यालयांतील मानवविज्ञान विद्याशाखेतील C.B.C.S. (Choice Based Credit System) Pattern नुसारचा खालील अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष २०१७—१८ पासून लागू करण्यात येत आहे.

१) बी.ए. — संगीत — द्वितीय वर्ष

सदरील परिपत्रक व अभ्यासक्रम प्रस्तुत विद्यापीठाच्या www.srtmun.ac.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहेत. तरी सदरील बाब ही सर्व संबंधितांच्या निदर्शनास आणून द्यावी.

‘ज्ञानतीर्थ’ परिसर,
विष्णुपुरी, नांदेड — ४३१ ६०६.
जा.क्र.: शैक्षणिक(१)/परिपत्रक/पदवी—सीबीसीएस
अभ्यासक्रम/२०१७—१८/८३७
दिनांक : १४.०८.२०१७.

स्वाक्षरित /—
उपकुलसचिव
शैक्षणिक (१—अभ्यासमंडळ) विभाग

प्रत माहिती व पुढील कार्यवाहीस्तव :

- १) मा. कुलसचिव यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- २) मा. संचालक, परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ३) प्राचार्य, सर्व संबंधित संलग्नित महाविद्यालये, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ४) उपकुलसचिव, पदव्युत्तर विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ५) साहाय्यक कुलसचिव, पात्रता विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ६) सिस्टम एक्सपर्ट, शैक्षणिक विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.

SWAMI RAMANAND TEERTH
MARATHWADA UNIVERSITY, NANDED

NEW SYLLABUS

MUSIC

Faculty of Social Science

B.A. Second Year

Semester Pattern.

{ Semester – III & IV }

Choice Based Credit System {CBCS}

{ With Effective From June 2017 }

S. R. T. M. UNIVERSITY NANDED
Choice Based Credit System {CBCS} Course Structure
Faculty of Social Science
Subject: - MUSIC, B.A. First Year, New Syllabus Semester Pattern
Semester III & IV
Effective from June 2017-2018

Semester	Core Course	Paper No.	Name Of Paper	Lecture/ Practical Per week	Total No Of Lectures/ Practical In One Semester	CA	ESE	Total Marks	Credits	
Semester III	CCMUS - TH	V	Indian Classical Music Vocal & Instrumental {TH}	4 TH	55	35	40	75	3	
	CCMUS - PR	VI	Indian Classical Music Vocal & Instrumental {PR}	6 PR	84	--	75	75	3	
	SEC-I	I	Indian Light Music, OR Indian Classical Flute,	3 {PR + TH}	45	25	25	50	2	
	Total --				13	184	60	140	200	8
	OR PAPER									
	CCMUS - TH	V	Indian Classical Music Tabla / Pakhawaj Percussion {TH}	4 TH	55	35	40	75	3	
	CCMUS - PR	VI	Indian Classical Music Tabla / Pakhawaj Percussion {PR}	6 PR	84	--	75	75	3	
	SEC-I	I	Indian Light Music, OR Indian Classical Flute,	3 {PR + TH}	45	25	25	50	2	
	Total --				13	184	60	140	200	8

Semester	Core Course	Paper No.	Name Of Paper	Lecture/ Practical Per week	Total No Of Lectures/ Practical In One Semester	CA	ESE	Total Marks	Credits	
Semester IV	CCMUS - TH	VII	Indian Classical Music Vocal & Instrumental {TH}	4 TH	55	35	40	75	3	
	CCMUS - PR	VIII	Indian Classical Music Vocal & Instrumental {PR}	6 PR	84	--	75	75	3	
	SEC - II	II	Indian Classical Harmonium OR Indian Classical Tabala/Pakhavaj Percussion	3 { PR + TH }	45	25	25	50	2	
	Total --				13	184	60	140	200	8
	OR PAPER									
	CCMUS - TH	VII	Indian Classical Music Tabla / Pakhawaj Percussion {TH}	4 TH	55	35	40	75	3	
	CCMUS - PR	VIII	Indian Classical Music Tabla / Pakhawaj Percussion {PR}	6 PR	84	--	75	75	3	
	SEC - II	II	Indian Classical Harmonium OR Indian Classical Tabala/Pakhavaj Percussion	3 { PR + TH }	45	25	25	50	2	
	Total --				13	184	60	140	200	8

Note :-

1. CC MUSI : Core Course of Music.
2. PR : Practical {One Practical Periods One Hour }
3. TH : Theory.
4. CA : Continuous Assessment.
5. ESE : End Of Semester Examinations
6. SEC : Skill Enhancement Course
7. Paper {Elective} Transfer of Credit as Per Student Choice.
8. 20 Marks for Test & Record Book (प्रात्यक्षिक वही){ 10+10= 20 }
9. 15 Marks for Tutorial/ Seminar.

S. R. T. M. UNIVERSITY NANDED
CBCS - Choice Based Credit System
Subject: - MUSIC B.A. Second Year New Syllabus Semester Pattern
Semester III & IV
Effective from June 2017-2018

Semester - III

Paper No.	Title of Paper	Internal Mark {CA}	External Marks End Semester Exam {ESE}	Total Marks {CA +ESE}
V	Indian Classical Music Vocal & Instrumental {TH}	35	40	75
VI	Indian Classical Music Vocal & Instrumental {PR}	--	75	75
SEC - I	Indian Light Music, OR Indian Classical Flute,	25	25	50
OR PAPER				
V	Indian Classical Music Tabla / Pakhawaj Percussion {TH}	35	40	75
VI	Indian Classical Music Tabla / Pakhawaj Percussion {PR}	--	75	75
SEC - I	Indian Light Music, OR Indian Classical Flute,	25	25	50

Semester - IV

Paper No.	Title of Paper	Internal Mark {CA}	External Marks End Semester Exam {ESE}	Total Marks {CA +ESE}
VII	Indian Classical Music Vocal & Instrumental {TH}	35	40	75
VIII	Indian Classical Music Vocal & Instrumental {PR}	--	75	75
SEC -II	Indian Classical Harmonium OR Indian Classical Tabala/Pakhavaj Percussion	25	25	50
OR PAPER				
VII	Indian Classical Music Tabla / Pakhawaj Percussion {TH}	35	40	75
VIII	Indian Classical Music Tabla / Pakhawaj Percussion {PR}	--	75	75
SEC -II	Indian Classical Harmonium OR Indian Classical Tabala/Pakhavaj Percussion	25	25	50

MUSIC
New Syllabus
B.A. II Year

Semester - III, Paper - V, Theory .

Name Of Paper:- Indian Classical Music Vocal & Instrumental {TH}
i s j ps uko % & Hkkj rh; ' kkl=h; l xhr xk; u %dB½ o l gj ok | %ys[kh@' kkl=½

Credit :- 3	Periods :- 55	Mark : 75
Internal Mark :- 35	End Of Semester Exam :- 40	

	Periods	Mark
<p>i dj .k 1 ys</p> <p>पेपर सहा मधील सर्व रागांची शास्त्रीय माहीती, व रागातील बडेख्याल, छोटेख्याल, धृपद, तराणा स्वरलीपीबध्द (नोटेशनबध्द) लिहीता येणे आवश्यक आहे..</p>	14	10
<p>i dj .k 2 js</p> <p>1½ प्रादेशिक संगीत.(प्रादेशिक गीतप्रकार.) 1) ओवी, 2) भुपाळी, 3) कजरी, 4) होरी, 5) भजन 6) भावगीत 7) कव्वाली. 2½ गायक वादकाचे गुण – दोष.</p>	14	10
<p>i dj .k 3 js thoupjh=-</p> <p>1) उ.फैय्याज खॉ. 2) पं. रविशंकर.</p>	13	10
<p>i dj .k 4 Fks fucak-</p> <p>1) संगीत चिकीत्सा पध्दती. 2) मानवी जीवनात संगीताचे महत्त्व.</p>	14	10

MUSIC
New Syllabus
B.A. II Year

Semester - III, Paper - VI, Practical.

Name Of Paper:- Indian Classical Music Vocal & Instrumental {PR}

i sj jps uko % Hkkj rh; 'kkL=h; l æhr xk; u %dB½ o l gjok | %i kR; {khd@fØ; kRed½

Credit :- 3	Periods :- 84	Mark : 75
Internal Mark :- No Internal Mark	End Of Semester Exam :- 75	

i dj .k 1 ys cMs[; ky-	Periods	Mark
खालील रागांच्या वैशिष्ट्यांसह संपुर्ण शास्त्रीय माहिती, आरोह अवरोह पकड, रागामध्ये एक बडाख्याल (विलंबित ख्याल), एक छोटाख्याल, (द्रुतख्याल) / एक मसीतखानी व एक रजाखनी गत दोन आलाप, एक तान यासह गायन वादन करणे आवश्यक आहे. 1) राग बिहाग. 2) राग बागेश्री.	28	20
i dj .k 2 js Nks/s[; ky-	20	16
खालील रागांच्या वैशिष्ट्यांसह संपुर्ण शास्त्रीय माहिती, आरोह अवरोह पकड, रागामध्ये एक छोटाख्याल, (द्रुतख्याल) / एक रजाखानी गत दोन आलाप, दोन ताना, / तोडे, यासह गायन वादन करणे आवश्यक आहे. 1) राग तिलंग. 2) राग हमीर. 3) राग केदार. 4) राग देशकार.	12	14
i dj .k 3 js	12	14
अभ्यासक्रमातील कुठल्याही रागामध्ये एक धृपद एकपट व दुप्पट सह व एक तराणा गाता वाजविता येणे आवश्यक आहे.		
i dj .k 4 Fks	12	13
एक भजन किंवा सुगमगीत / धुन गाता वाजविता येणे आवश्यक आहे.		
i dj .k 5 os rkyKku-	12	12
खालील तालांच्या वैशिष्ट्यांसह संपुर्ण शास्त्रीय माहिती, तसेच खालील ताल हातावर टाळी देवून म्हणता येणे आवश्यक आहे. वरिल तालांचे सर्वसाधारण ठेके तबल्यावर वाजत असतांना ओळखणे व लिहिता येणे आवश्यक आहे. 1) ताल तिलवाडा 2) ताल झुमरा 3) ताल सुलताल. 4) ताल दीपचंदी. 5) ताल धुमाळी 6) ताल अर्ध्या तिनताल (त्रिताल)		

OR PAPER

MUSIC

New Syllabus

B.A. II Year

Semester - III, Paper - V, Theory .

Name Of Paper:- Indian Classical Music Tabla / Pakhawaj Percussion {TH}

i s j ps uko %& Hkkj rh; 'kkL=h; l æhr rcyk o i [kokt vou/n %ys[kh@' kkL=½

Credit :- 3	Periods :- 55	Mark : 75
Internal Mark :- 35	End Of Semester Exam :- 40	

i dj .k 1 ys	Periods	Mark
तबला / पखवाज उत्पत्ती, विकास आधुनिक काळापर्यंतचे त्याचे बदलते रूप यावरील संपुर्ण इतिहास.	14	10
i dj .k 2 js	14	10
तबला व पखवाजा मधील खालील घराण्यांच्या वादन वैशिष्ट्यांसह संपुर्ण इतिहास. rcyk %& 1) बनारस 2) लखनौ 3) दिल्ली. i [kkokt %& 1) पानसे 2) कुदोसिंह.		
i dj .k 3 js	14	10
1½ तबला / पखवाज वादकांचे गुण – दोष. 2½ तालांचे दशप्राण. 3½ तबला पखवाज स्वरामध्ये लावण्याचे नियम. 4½ गायन, सुरवादन, व नृत्य यांच्या साथीचे (साथसंगतीचे) नियम.		
i dj .k 4 Fkspjh=-	13	10
1) स्वामी पागलदासजी, 2) राजा छत्रपतिसिंह. 3) नानासाहेब पानसे.		

MUSIC
New Syllabus
B.A. II Year

Semester - III, Paper - VI, Practical

Name Of Paper:- Indian Classical Music Tabla / Pakhawaj Percussion {PR}
i s j ps uko % Hkkj rh; 'kkL=h; l xhr rcyk o i [koko t vou/n ¼i kR; {khd@fØ; kRed½

Credit :- 3	Periods :- 84	Mark : 75
Internal Mark :- No Internal Mark	End Of Semester Exam :- 75	

	Periods	Mark
i dj .k 1 ys खालील तालांमध्ये दहा मिनिट स्वतंत्र तबला वादन आवश्यक आहे. rcyk %& 1) ताल तिनताल 2) ताल झपताल. 3) ताल रूपक 4) ताल एकताल i [kkoko t %& 1) ताल चौताल 2) ताल धमार 3) ताल सुलताल 4) ताल तेवरा.	28	20
i dj .k 2 js तबला व पखवाजामध्ये केरवा, दादरा, धुमाळी, भजनीठेका या तालांमध्ये पाच मिनीट लगी-लडी चे वादन करून तिहाई घेऊन समेवर येण्याची तयारी करणे आवश्यक आहे.	20	16
i dj .k 3 js विलंबित एकताल, विलंबित तिनताल, विलंबित झपताल, विलंबित रूपक तुकडा, मुखडा, मोहरा, तिहाई घेऊन समेवर येण्याचा अभ्यास.	12	14
i dj .k 4 Fks आपल्या अभ्यासक्रमातील कुठल्याही दोन तालांमध्ये दोन तिस्त्र जातीचे व दोन चतुस्त्रजीतीचे कायदे सहा पलटयासह तयार करणे व वेगवेगळ्या मात्रांची तिहाई घेऊन समेवर येण्याची तयारी करणे आवश्यक आहे.	12	13
i dj .k 5 os अभ्यासक्रमातील विविध ताल हातावर एकपट, दुप्पट, तिप्पट, चौपट म्हणता येणे व विविध कायदा तिहाई, फर्माईशी चक्रदार, परण, गत, यांचे पढंत करता येणे आवश्यक आहे.	12	12

MUSIC
New Syllabus
B.A. II Year
Semester - III
SEC - I
Skill Enhancement Course - I
Name Of Paper:- Indian Classical Music - Flute
 i s j p s u k o % & H k k j r h ; ' k k L = h ; l æ h r & c k l j h -

Credit :- 2	Periods :- 45	Mark : 50
Internal Mark :- 25	End Of Semester Exam :- 25	

	Periods	Mark
<p>i d j . k 1 y s</p> <p>I. संगीताचा संक्षिप्त इतिहास. II. बासरीची उत्पत्ती ते आधुनिक बासरीपर्यंतचा इतिहास. III. वाद्यवर्गीकरण संक्षिप्त इतिहास.</p>	6	4
<p>i d j . k 2 j s</p> <p>1½ बासरीचे प्रकार व बासरीची सचीत्र माहीती. 2½ कै. पन्नालाल घोष. 2) पं. हरीप्रसाद चौरसिया.</p>	4	4
<p>i d j . k 3 F k s</p> <p>I} बासरीवर स्वर काढण्याची पध्दत. II} v y d k j] शुध्द स्वरांचे बासरीवर वाजविण्यास सहज सोपे असे किमान पाच तर कमाल दहा अलंकार वाजविता येणे आवश्यक आहे.</p>	15	10
<p>i d j . k 4 o s</p> <p>j k x K k u]</p> <p>राग भूपाली – रागाची शास्त्रीय माहीती आरोह अवरोह पकड, व सरगमगीताचे वादन करता येणे आवश्यक आहे.</p>	10	4
<p>i d j . k 5 o s</p> <p>1½ वंदे मातरम्, राष्ट्रगीत, अथवा एखादी धुन यापैकी एक गीत / धुन वाजविता येणे आवश्यक आहे. 2½ ताल तिनताल (त्रिताल) 2) ताल दादरा. 3) ताल केरवा.</p>	10	3

OR PAPER
MUSIC
New Syllabus
B.A. II Year
Semester - III
SEC - I

Skill Enhancement Course - I

Name Of Paper:- Indian Light Music i s j ps uko %& Hkkj rh; l øe l øhr

Credit :- 2	Periods :- 45	Mark : 50
Internal Mark :- 25	End Of Semester Exam :- 25	

	Periods	Mark
i dj .k 1 ys 1) संगीताचा संक्षिप्त इतिहास. 2) शास्त्रीय संगीत – सुगमसंगीत तुलनात्मक अभ्यास	6	4
i dj .k 2 js pjh=- 1) भारतरत्न लता मंगेशकर, 2) सुधीर फडके.	4	4
i dj .k 3 Fks 1½ 0; k[; k & 1) संगीत, 2) स्वर, 3) सप्तक 4) ताल, 5) राग, 6) गीत व गीताचे प्रकार, 2½ vydkj] शुध्द स्वरांचे वेगवेगळे दहा अलंकार गाता येणे आवश्यक आहे.	15	10
i dj .k 4 os jkxKku] राग भूपाली – रागाची शास्त्रीय माहीती आरोह अवरोह पकड, व सरगमगीत गाता येणे आवश्यक आहे.	10	4
i dj .k 5 os 1½ वंदे मातरम्, राष्ट्रगीत, स्वागतगीत, गजल, भावगीत, भक्तीगीत, भजन यापैकी कोणताही एक गीतप्रकार गाता येणे आवश्यक आहे. 2½ rkyKku- 1) ताल तिनताल (त्रिताल) 2) ताल दादरा. 3) ताल केरवा. 4) भजनी ठेका.	10	3

MUSIC
New Syllabus
B.A. II Year
Semester - IV Paper - VII, Theory
Name Of Paper:- Indian Classical Music Vocal & Instrumental {TH}
 i s j p s u k o % & H k k j r h ; ' k k L = h ; l æ h r d B o l g o k | % y s [k h @ ' k k L = 1/2

Credit :- 3	Periods :- 55	Mark : 75
Internal Mark :- 35	End Of Semester Exam :- 40	

	Periods	Mark
<p>i d j . k 1 y s</p> <p>पेपर आठ मधील सर्व रागांची शास्त्रीय माहिती, व रागातील बडेख्याल, छोटेख्याल, धृपद, तराणा स्वरलीपीबध्द (नोटेशनबध्द) लिहिता येणे आवश्यक आहे.</p>	14	10
<p>i d j . k 2 j s</p> <p>1 1/2 l d Y i u k - % &</p> <p>1) गायक, 2) नायक, 3) कलावंत, 4) वाग्येयकार, 5) तान व तानांचे प्रकार.</p> <p>2 1/2 r æ k j k % & तंबोरा (तानपुरा) वाद्याची संपुर्ण सचित्र माहिती व तंबोरा (तानपुरा)सुरामध्ये लावण्याच्या पध्दती. / सुरवाद्याच्या विद्यार्थ्यांनी आपल्या वाद्याची सचीत्र माहिती देवुन ते वाद्य सुरामध्ये कसे लावतात या संदर्भातील संपुर्ण माहिती.</p>	14	10
<p>i d j . k 3 j s t h o u p j h = -</p> <p>1) पं.ओंकारनाथ ठाकुर. 2) उ.बिस्मिल्ला खॉ साहेब.</p>	14	10
<p>i d j . k 4 F k s f u c a / k -</p> <p>1) संगीत कलेच्या विकासामध्ये विज्ञानाचे महत्व. 2) कंठ साधना.</p>	13	10

MUSIC
New Syllabus

B.A. II Year Semester - IV Paper - VIII, Practical

Name Of Paper:- Indian Classical Music Vocal & Instrumental {PR}

i s j p s u k o % H k k j r h ; ' k k L = h ; | æ h r x k ; u ½ d B ½ o | g j o k | ¼ i k R ; { k h d @ f Ø ; k R e d ½

Credit :- 3	Periods :- 84	Mark : 75
Internal Mark :- No Internal Mark	End Of Semester Exam :- 75	

	Periods	Mark
i d j . k 1 y s c M s [; k y - खालील रागांच्या वैशिष्ट्यांसह संपुर्ण शास्त्रीय माहिती, आरोह अवरोह पकड, रागामध्ये एक बडाख्याल (विलंबित ख्याल), एक छोटाख्याल, (द्रुतख्याल) / एक मसीतखानी व एक रजाखनी गत दोन आलाप, एक तान / तोडे, जमजमा विस्तार यासह गायन वादन करणे आवश्यक आहे. 1) राग भिमपलास 2) राग मालकंस.	28	20
i d j . k 2 j s N k s [; k y - खालील रागांच्या वैशिष्ट्यांसह संपुर्ण शास्त्रीय माहिती, आरोह अवरोह पकड, रागामध्ये एक छोटाख्याल, (द्रुतख्याल) / एक रजाखनी गत दोन आलाप, दोन तान, / तोडे, यासह गायन वादन करणे आवश्यक आहे. 1) राग तिलक कामोद 2) राग भांकरा. 3) राग जौनपुरी 4) राग आसावरी.	20	16
i d j . k 3 j s अभ्यासक्रमातील कुठल्याही रागामध्ये एक धमार एकपट व दुप्पट सह व एक तराणा गाता वाजविता येणे आवश्यक आहे.	12	14
i d j . k 4 F k s एक भजन किंवा सुगमगीत / धुन गाता वाजविता येणे आवश्यक आहे.	12	13
i d j . k 5 o s r k y K k u - खालील तालांच्या वैशिष्ट्यांसह संपुर्ण शास्त्रीय माहिती, तसेच खालील ताल हातावर टाळी देवून म्हणता येणे आवश्यक आहे. वरील तालांचे सर्वसाधारण ठेके तबल्यावर वाजत असतांना ओळखणे व लिहिता येणे आवश्यक आहे. 1) ताल धमार 2) ताल रूपक 3) ताल झुमरा – विलंबित. 4) ताल तिनताल (त्रिताल) – विलंबित.	12	12

OR PAPER

MUSIC

New Syllabus

B.A. II Year

Semester - IV Paper - VII, Theory

Name Of Paper:- Indian Classical Music Tabla / Pakhawaj Percussion {TH}

i s j ps uko %& Hkkj rh; 'kkL=h; l æhr rcyk o i [kakt vou/n %ys[kh@' kkL=½

Credit :- 3	Periods :- 55	Mark : 75
Internal Mark :- 35	End Of Semester Exam :- 40	

i dj .k 1 ys	Periods	Mark
वाद्यवर्गीकरणाचा सिध्दांत.	14	10
i dj .k 2 js	14	10
समान मात्रा असलेल्या तालांचा तुलनात्मक अभ्यास. 1) तिनताल – अर्ध्या तिनताल (त्रिताल) – पंजाबी – तिलवाडा. 2) आडाचौताल – धमार – दीपचंदी– झुमरा. 3) एकताल – चौताल.		
i dj .k 3 js	14	10
1½ तबला / पखवाज वादनाच्या विविध शैली (बाज) व वैशिशिष्टये आणि तुलनात्मक अभ्यास. 2) तबला / पखवाज सुरामध्ये लावण्याचे नियम. व पध्दती.		
i dj .k 4 Fks	13	10
0; k[; k %& 1) आमद 2) आगत – अनागत, 3) चलन 4) गतपरन 5) स्तुतीपरन 6) बोलबाट 7) आदेशीपरन 8) पडार 9) नौहक्का तिहाई. pjh=-%& 1) पं. कंठे महाराज. 2) पं.पुरुषोत्तमदास पखवाजी. 3) उ. करामतुल्ला खॉ 4) उ. इनाम अली खॉ.		

MUSIC
New Syllabus
B.A. II Year

Semester - IV Paper - VIII, Practical

Name Of Paper:- Indian Classical Music Tabla / Pakhawaj Percussion {PR}

Credit :- 3	Periods :- 84	Mark : 75
Internal Mark :- No Internal Mark	End Of Semester Exam :- 75	

i dj .k 1 ys	Periods	Mark
खालील तालांमध्ये तिस्र, चतुस्र, खंड जातीचे कायदे व त्याचे सहा-सहा पलटे यासह दहा मिनिट स्वतंत्र तबला वादन आवश्यक आहे. rcyk %& 1) ताल तिनताल 2) ताल झपताल. 3) ताल रूपक 4) ताल एकताल i [kkokt %& 1) ताल चौताल 2) ताल धमार 3) ताल सुलताल	28	20
i dj .k 2 js	20	16
अभ्यासक्रमातील कुठल्याही दोन तालामध्ये धिरधिर, तिरकीटतक, चे दोन रेले. दोन गत, एक परण, एक फरमाईशी चक्रदार, दुपल्ली, तिपल्ली, चौपल्ली, पेशकार आदिंचे वादन.		
i dj .k 3 js	12	14
छोटाख्याल, बडाख्याल, सुगमगीत, भजन, भावगीत, या गीतप्रकाराची साथसंगत करत असतांना एकाच तालाचे विविध ठेके व लग्गी-लडी यांचा अभ्यास.		
i dj .k 4 Fks	12	13
विविध तालामध्ये तिप्पट, आडलय, बिआड हातावर टाळी देवुन म्हणता येणे आवश्यक आहे.		
i dj .k 5 os	12	12
ताल रुद्र, ताल गजझंपा मध्ये रेला, तुकडा, तिहाई परन वाजविता येणे आवश्यक आहे.		

MUSIC
New Syllabus
B.A. II Year Semester - IV
SEC - II
Skill Enhancement Course - II
Name Of Paper:- Indian Classical Music - Tabla/Pakhawaj
 i s j p s u k o % & H k k j r h ; ' k k L = h ; l x h r & r c y k @ i [k o k t -

Credit :- 2	Periods :- 45	Mark : 50
Internal Mark :- 25	End Of Semester Exam :- 25	

	Periods	Mark
<p>i d j . k 1 y s</p> <ul style="list-style-type: none"> • संगीताचा संक्षिप्त इतिहास. • तबला / पखवाज उत्पत्ती ते आधुनिक तबला / पखवाज पर्यंतचा इतिहास. • वाद्यवर्गीकरण संक्षिप्त इतिहास. 	9	4
<p>i d j . k 2 j s</p> <p>1½ तबला / पखवाजाचे प्रकार व तबला / पखवाजाची सचीत्र माहीती.</p> <p>2½ p j h = - % & 1) पं. सामता प्रसाद 2) उ.झाकीर हुसेन.</p>	9	4
<p>i d j . k 3 F k s</p> <p>तबला / पखवाज या वाद्यावर वाजविले जाणारे वर्ण, व तबला / पखवाजावर हाताची ठेवण कशी असावी याची संपुर्ण क्रियात्मक महीती.</p> <p>1) तबला / पखवाज या वाद्यावर उजव्या हाताने वाजविले जाणारे वर्ण. 2) तबला / पखवाज या वाद्यावर डाव्या हाताने वाजविले जाणारे वर्ण. 3) तबला / पखवाज या वाद्यावर दोन्ही हाताने वाजविले जाणारे वर्ण.</p>	12	8
<p>i d j . k 4 j s</p> <p>1½ खालील तालांसह त्यांची दुप्पट वाजविता येणे आवश्यक आहे. 1) ताल तिनताल (त्रिताल) 2) झपताल 3) दादरा 4) केरवा. 5) रूपक 6) भजनी ठेका.</p> <p>2½ ताल दादरा व केरवा तालामध्ये चार-चार लग्गी-लडी 3½ वर उल्लेखित सर्व ताल हातावर टाळी देवुन म्हणता येणे आवश्यक आहे.</p>	10	5
<p>i d j . k 5 o s</p> <p>वंदे मातरम्, राष्ट्रगीत, अथवा एखादी धुन, भजन, भावगीत, भक्तीगीत यापैकी एका गीताबरोबर साथसंगत करता येणे आवश्यक आहे.</p>	5	4

OR PAPER
MUSIC
New Syllabus
B.A. II Year
Semester - IV
SEC - II

Skill Enhancement Course - II

Name Of Paper:- Indian Classical Music - Harmonium
i s j ps uko %& Hkkj rh; 'kkL=h; l æhr& gkekfu; e %l ðkfnuh½

Credit :- 2	Periods :- 45	Mark : 50
Internal Mark :- 25	End Of Semester Exam :- 25	

	Periods	Mark
i dj .k 1 ys		
I. संगीताचा संक्षिप्त इतिहास.		
II. हार्मोनियम उत्पत्ती ते आधुनिक हार्मोनियमपर्यंतचा इतिहास	9	4
III. वाद्यवर्गीकरण संक्षिप्त इतिहास.		
i dj .k 2 js		
1½ हार्मोनियमचे प्रकार व हार्मोनियमची सचीत्र माहीती.	9	4
पांढ-या पट्टया, काळया पट्टया, पट्टी 1,2,3,4,5.		
बद्दल व स्वर, सप्तक माहीती,		
2½ pjh=-%& 1) पं. गोविंदराव टेंबे 2) पं.आप्पासाहेब जळगावकर		
i dj .k 3 Fks	12	8
I} हार्मोनियमवर स्वर वाजविण्याची पध्दत.		
II} vyðkj]		
शुध्द स्वरांचे हार्मोनियमवर वाजविण्यास सहज सोपे असे		
किमान पाच तर कमाल दहा अलंकार वाजविता येणे		
आवश्यक आहे.		
i dj .k 4 os jkxKku]	10	5
राग भूपाली – रागाची शास्त्रीय माहीती आरोह अवरोह पकड,		
सरगमगीताचे वादन करता येणे आवश्यक आहे.		
i dj .k 5 os	5	4
1½ वंदे मातरम्, राष्ट्रगीत, अथवा एखादी धुन, नाटयगीत,		
यापैकी एक गीत वाजविता येणे आवश्यक आहे.		
2½ rkyKku-%&1) ताल तिनताल (त्रिताल) 2) ताल दादरा.		
3) ताल केरवा.		

Note :- It is Obligatory to conduct 45 periods in one semester for skill Enhancement course.
Per week 3 periods. One theory and two for practical's.

For Internal 25 Marks.

- Write a Assignment. on concept / History of Flute, Harmonium, Tabla-Pakhawaj, & Indian Classical Light Music & on the Corrector. – 10 Marks.
- Concern teacher should take a test Alankar write, Notation Write, Tal Write, - 15Marks

External Practical Exam for 25 Marks.

- External Practical Exam is conducted by University at the end of semester for 25 Marks.

Suggested Reading:

- 1) हिन्दुस्तानी संगीत पद्धती – क्रमिक पुस्तक मालिका भाग 1 ते 6 – पं.वि.ना.भातखंडे.
- 2) क्रमिक आलाप तान – भाग 1 ते 4– पं.वि.ना.भातखंडे.
- 3) पं.वि.ना.भातखंडे सरगमगीत संग्रह– – पं.वि.ना.भातखंडे.
- 4) क्रमिक पुस्तक मालिका सर्व खंड – पं.वि.ना.भातखंडे.
- 5) संगीत विशारद – वसंत डॉ. लक्ष्मीनारायण गर्ग.
- 6) राग विशारद भाग 1 ते 2 – डॉ. लक्ष्मीनारायण गर्ग.
- 7) संगीत शास्त्र – भगवतशरण शर्मा.
- 8) संगीत शास्त्र – डॉ. जगदीशसहाय कुलश्रेष्ठ.
- 9) भारतीय संगीत का इतिहास – भगवतशरण शर्मा.
- 10) संगीत निबंधावली डॉ. लक्ष्मीनारायण शर्मा.
- 11) निबंध संगीत – डॉ. लक्ष्मीनारायण शर्मा.
- 12) राष्ट्रीय संगीत – डॉ. लक्ष्मीनारायण शर्मा
- 13) संगीत भारतीय अंक – डॉ. लक्ष्मीनारायण शर्मा
- 14) ताल प्रकाश – भगवतशरण शर्मा.
- 15) तबले पर दिल्ली और पूरब – पं.सत्यनारायण वशिष्ठ
- 16) कायदा और पेशकार – पं.सत्यनारायण वशिष्ठ
- 17) ताल बोध – कालीचरन गौड़
- 18) बॉसुरी शिक्षा – सी.एल.श्रीवास्तव. "विजय".
- 19) अभिनव गीतांजलि भाग 1 ते 5 – पं.रामाश्रय झा. "रामरंग"
- 20) अभिनव गीत मंजरी भाग 1 ते 3 – श्रीकृष्णनारायण रातंजनकर
- 21) राग दर्पण – भाग 1 ते 3 – पं. जगदीशनारायण पाठक.
- 22) राग परीचय भाग 1 ते 4 – प्रो. हरिश्चन्द्र श्रीवास्तव.

- 23) पखवाज और तबला के घराने एवं परंपराएँ – डॉ. आबान ए. मिस्त्री.
- 24) ताल – शास्त्र परीचय भाग 1 डॉ. मनोहर भालचन्द्रराव मराठे.
- 25) **Musical Instrument Of The World – Angil & Jodhi.**
- 26) **The Music and Musical Instruments Of Southern Indian And Deccan – C.R.Day.**
- 27) **Musical Instrument Of india – S. Bandyopadhyaya**
- 28) प्रविण प्रवाह & प्रो. हरिश्चन्द्र श्रीवास्तव.
- 29) प्रभाकर प्रश्नोत्तर – प्रो. हरिश्चन्द्र श्रीवास्तव.
- 30) **A Historical Study of Indian Music – Swami Prajnanananda.**
- 31) **Hindusstani Music – Ashok D. Ranade.**
- 32) तबला – अरविंद मुळगांवकर
- 33) हार्मोनियम – प्रा. आर. आर. इंगळे.
- 34) संगीत शास्त्र विजयिनी – डॉ. नारायण मंकरूळकर.
- 35) रागदारी संगीतातील सौंदर्यस्थळे – रांचना भडकमकर.
- 36) संगीत शास्त्राचे गाईड. अरविंद गजेंद्रगडकर.
- 37) भारतीय संगीतातील घराणी आणि चरीत्र – डॉ. नारायण मंकरूळकर.
- 38) वेणू नाद – प्रा.एस.व्ही.शिंदे.
- 39) संगीत निबंध संग्रह – हरिश्चंद्र श्रीवास्तव.
- 40) संगीत शास्त्र परिचय – मधुकर गोडसे.
- 41) हिंदुस्थानी शास्त्रीय संगीतातील प्रतिभावंत – किरण फाटक.
- 42) संगीत विचार – अशोक दा. रानडे.
- 43) संगीतायण – मीमा जौहरी.
- 44) संगीत शास्त्र परीचय – मोहना मारडिकर.
- 45) ख्याल गायन शैली, विकसित आयाम – सत्यवती शर्मा.
- 46) संगीत निबंध संग्रह – प्रो. हरिश्चन्द्र श्रीवास्तव.
- 47) घरंदाज गायकी – वा.ह.देशपांडे.
- 48) संगीत शिक्षण श्री.सत्य प्रकाश पाराशर व श्रीमती मिथलेश कुमारी
- 49) **Musical Instruments – B.C.Deva.**
- 50) हार्मोनियम – अनंत वि. बेडेकर.
- 51) भारतीय वाद्यांचा इतिहास – ग.ह.तारळेकर.
- 52) मला उमगलेला तबला – श्री. अनंत लेले.
- 53) बांसुरी गाइड – मुकेश कुमार गर्ग.
- 54) स्ट्रॅविन्सस्कीचे सांगीतिक सौंदर्यशास्त्र – अशोक दामोदर रानडे.

* * * * *